رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

Soninke | سوننكي | رَسُولُ الإِسْلاَمِ مُحَمَّدٌ ﷺ

# Silaamaaxun Xeyifaare Muhanmadu
## (kisiyen do neemen g'a kanma)

Tuwaaxun sappa (kafo) be ga diinan fiinun yinmankaran maxa Alla ka horomanten do Annabi misiiden di

ⓒ جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٧هـ

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي
رسول الإسلام ؟ - سوننكي. / جمعية خدمة المحتوى الإسلامي
- ط١. .- الرياض ، ١٤٤٧هـ
٢٦ ص ؛ ..سم

**رقم الإيداع: ١٤٤٧/١٦١٠٩**
**ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٥١٧-١٤٧-٢**

رَسُولُ الإِسْلَامِ مُحَمَّدٌ ﷺ

# Silaamaaxun Xeyifaare Muhanmadu (kisiyen do neemen g'a kanma )

اللَّجْنَةُ العِلْمِيَّةُ

بِرِئَاسَةِ الشُّؤُونِ الدِّينِيَّةِ بِالمَسْجِدِ الحَرَامِ وَالمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ

Tuwaaxun sappa (kafo) be ga diinan fiinun yinmankaran maxa Alla ka horomanten do Annabi misiiden di

بِسْمِ اللهِ الرَّحمَنِ الرَّحِيمِ

## Silaamaaxun Xeyifaare Muhanmadu (kisiyen do neemen g'a kanma )

Ti Alla Toxon ŋa Neemandaana Hinnaana Ke ni digan deppe ya silaamaaxun Xeyifaare Muhanmadu kanma (kisiyen do neemen g'a kanma) in w'a toxon bangandini a noxon di do a danbe do a debe do a yaxu, do a faarannaaxu, ken be a ga xirindi katt'a yi, do a nabinyinmaaxun kaawaafiinu, do a sariya, do a xonnon sigira a fin di.

## 1- A toxo, do a danbe, do debe be a ga teeri nan xooro A noxon di

Silaamaaxun Faaren ŋa, ken ni: Muhanmadu ya, Abudullaahi renme, ken ga ni Abuduli mutalibi renme, nan bogu Berehima renme Sumayila bonsonŋen di, kisiyen g'i kanma.

(Ken ga ŋa moxo be ni ya): nan ti Alla Annabiyinme Berehima (kisiyen g'a kanma) ya n giri saaman ŋuŋe nan ri makka, a do a kagume Haajara do a dibakke(renme ) Sumayila n'a toxo banbaadon di, a d'i filli taaxundi makka ti Alla ŋaamarixannen ŋa (A n dera A n kallanka), bire be renme ke ga fonnanqayaaxu Annabi Berehima ri makka, a do i renme Sumayila (kisiyen g'i filli kanma) da Alikaaba ka horomante ke taga, soron

gabo ka ke tattun ŋa, makka xusa lagari ɲaana Tagefoonun Kama Alla battaanon jeleŋan ŋa, ku beenu ga ni xannaano ya hiijun kininden di, soron sukke do Alla batiyen ŋa do A baanaaxunde Berehima (kisiyen g'a kanma) killen kanma kaman siinan jaatu,

Ken falle guubeyen (ɲengeye) ri ɲaŋi, araabun dunden ɲanmoxon xusa ɲa xo duna debu kuttun ɲanmoxon ŋa ku beenu g'a tatten ŋa, boorin fiinun yan bange a noxon di: xo munonun batte, do renyaxarun ŋalintan burunde, do yaxarun tooɲande, a do gaara konne, do xonji minne, do sange(jeeniye), do yatiimen naaburen yigeye, do riban naaburen wutunde...

Ke dingira do ke taaxe ya di, silaamaaxun Faaren ga teeri, Abudallahi renme Muhanmadu, nan bogu Berehima renme Sumayila bonsonŋen di(kisiyen g'i kanma), siine 571it, a faaba kara a teeriyen ya kaane, a ma xa kara a xaaxu tunmundin ya, a faaba tugunne Abu Taalibi d'a sorogo, a bire waagi (yatiime) ya, korinte ya, a ɲi yigene nan bire ti a yinme kittiran gollen ya yi.

## 2- Kagun barikanten yaxu barikante

Bire be a wuyun ga ɲi tanpille do siino karagi (25) ya, a da yaxare yaxi gelli makka yaxarun ŋa, ken ga ni Xuwayilidi renyaxare Xadiija ya(Alla ga duŋe bakk'a maxa), Alla d'a warijaxa renyaxaru

naxati do renyugu filla ya bakka Xadiija yi, a renyugu ku filli tugunnan kara, a do i kagumen do i xojen golliŋanlenmaaxun ŋi moxomoxontaaxun do xanuyen xenpan ya di, ken yan sigi a kagunyaxare Xadiija ga d'a xanu xanuyi xoore ya, a xa d'a xanu ken moxo ya di, a ma mung'a yi hari a kallen falle ti siina gabu ya, a ŋi tanmisen karini n'a taxandi Xadiija(Alla ga duŋe bakk'a maxa) menjanyaxarun ŋa doronde ya i danŋa, do siroye katta Xadiija ya a do a xanuyen tangande danŋa.

## 3- Gundonfaarijeyen(wahayu) joppeye

Faare Mahanmadu (kisiyen do neemen g'a kanma) ŋi jikku xoore ya kanma gelli Alla n'a taga, a dunkonun ŋi a xilli tonŋunta duntenŋe, a ŋi kappa i ya gollu xooron di, i ga ŋi munan fiinu beenu kanma a ŋi kun xonno, a ma ŋi kapp'i ya kun di.

Bire be a wuyun ga kiŋe tannaxate (40) siine ya n'a toxo makka ya, Alla d'a sugandi kudo a nan ŋa faare ya, Malakanne Jibiriilu (kisiyen g'a kanma) ri katt'a yi ti Xuraana soora fana yanqanten joŋaadun ŋa, a ya ni Alla Kallanken daalen ŋa:

﴿اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِى خَلَقَ ۝١ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝٢ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝٣ الَّذِى عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝٤ عَلَّمَ الْإِنسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝٥﴾

(Xara ti an kaman toxon ŋa, ke be ga tagandi (1)
A da seren taga bakka forojonginten di(2)
Xara, an kaman ya n daronta (3)

A ken be ya, A ga tuyindindi ti xaliben ŋa (4)
A da seren tuyindi fo be a ga ma ɲi a tu (5)
[Fara Jonginten soora: 1-5],

A xusa ri katt'i kagume Xadiija ya(Alla ga duŋe bakk'a maxa) a sondonmen ga sarallene, a da fi ke laxami a danŋa a xusant'a kiiluntaaxundi, a do a daga katt'i faabatugunne renme Waraqata ya Nawufali renme -ken ɲi a ga nasaaragankaaxu ya, na tawuraata do linjiila xara- Xadiija ti a danŋa: Ee in faabatugunne renme (gidanyigo), an waaxi ke renyugon terinka, Waraqata ti : Ee in waaxin renme, an na mani xa walla? Alla Faaren d'a xibaari fo be a ga d'a wari, Waraqata ti a da:

Ke ya ni Malakanne (Jibiriilu) be Alla ga d'a yanqandi Muusa kanma, hari in gan ŋa maxanban fade ya sa, hari in gan ŋa birante ya sa bire be an dunkon ga na ɲi a bagandini, Alla Faaren jaabi (kisiyen do neemen g'a kanma) : (ikun ni inke bagandindaanon ya yi ba?), a ti: yabo, nan saame yugo su do an xallen meenen ma ri ganta i ga d'a xoni, an koota ke ga na reg'in ŋa, ma in ga d'an deema deemandi xote ya).

Makka noxon di, Xuraana yanqayen sukke a kanma, Jibiriilu do a ga yanqana nan giri tagefoonun kaman ni, xo a do faarannaaxun fatanfansiyun ga riini katt'a yi moxo be.

A toxo, a ga i soron xilli katta silaamaaxun ŋa, a

soron d'a besenxoni n'a gaja, i da naaburen do mareyen koyi a yi, kuudo a xa na faarannaaxu ke toxo non ŋa, a bara ken su ya, i ti a da xo jaman ga ti faarun da nan saame: korotondaana, gaarante, gaaratiifindaana, i d'a liixi, nan xenperandangi a fata doronte ke kanma, n'a battaanon (kappallemu) xa tooŋa,

Faaren toxo (kisiyen do neemen g'a kanma) makka, a ga xirindini katta Alla yi, a ga hiijun sanjaanen sagatana, do araabun me kafu saxanu, a do soron ɲi me genmalenmaaxunu non ŋa, a na silaamaaxun ballu i ya, a ma xani duna di yinmankaaxu xa fe, a ma kanu kaafa yi, kanda ma ɲi a danŋa, tunkanyugo xa ma ɲi, gelli a xirinden fanan ŋa a da kaaŋandi xannen gansi, nan ti i nan ri ti fon me be i ga ri t'a yi gelli Xuraanan daren ŋa, a toxo kundun ŋa a g'i gajanrenmu kaaŋana ti a yi, i be ga toŋondini ti a yi ken toŋondi ti a yi sahaabanun di(Alla ga duŋe bakk'i kafumanton maxa).

Makka noxon di, Alla d'a doro ti kaawafi xooron ŋa, i ya ni na a wurudunterendi katta bayituli maqidisi ya, saage nan sege ti a yi katta kanmun ŋa, a tuyinten xa ni nan ti Alla ya, A da Annabi Iliyaasa do Isa wurugi katta kanmun ŋa(kisiyen g'i filli kanma), xo ken koninten ga silaaminun do annasaaranun maxa moxo be.

Annabi ya (kisiyen do neemen g'a kanma) A da

sallen ŋaamarixannen raga Alla yi kanmun di, ken faayi ke salle be silaaminun g'a sallini kootan di ta karago (5), makka noxon ya di -xadi- kaawafi xoore tana ga kite, a ya ni xason booxeyen ŋa ma fillankappaanon ga d'a wari.

Xureyisi kaafirinun da killen moxonman su golli kuudo n'a koppa; i xenperankiŋe feeraburu kutunden di a xannemaxa, do soron koronde bakk'a yi, i xandunxotaaxu kaawaafiinun mundunden di, na dudeema ti yahuudiyanun ŋa kuudo i n'i faaba ti kaaŋandi daliilunun ŋa ku beenu ga i deemana faaren kutandinlenmaaxun di do soron koppanden di bakk'a yi.

Bire be xureyisi kaafirinun tooŋanden ga sukke muuminun danŋa, Annabi-kisiyen do neemen g'a kanma- duŋe i da ti feregoyen ŋa katta habasan ŋuŋe, a jaabi i danŋa: tunkanyugu teleŋonte wa no, sere su nta toorene a banŋe, tunkanyugu annasaaran yan ŋi, jamo filli ferego bakk'i di katta habasa, bire be feregaanon ga kiŋe habasa, i da diinan koyi tunka najaasi ya, ke be Annabi Muhanmadu d'a ga ri(kisiyen do neemen g'a kanma); a silaamaaxu a ti: in kuna ti Alla yi, ke do Muusa do fo be ga ri, i su bakka fitollinboti baanen ya di, faaren soron tooranden da me batu a do i sayibanun da.

Jama yogo ŋi a ga toŋondi ti a yi me kafuran ŋa,

kun giri madiina n'a xobanlenmaaxu silaamaaxun kanma, do n'a faaba gelli an da yille i deben di, debe ke ɲi xilli (yasiriba); a duŋe soron da ku beenu ga toxo i noxon di makka ti feregoyen ŋa katta Annabiyinmen deben ŋa, i ferego na silaamaaxun sanqi madiina, ma ka ga maxa toxo a di ganta silaamaaxun ga ro a noxon di.

Fon falle Annabinyinme(kisiyen do neemen g'a kanma) A ga da siino tanmi do sikko dangindi makka a ga xirindini katta Alla yi, Alla duŋe a da ti feregoyen ŋa katta Annabiyinmen deben; a ferego (kisiyen do neemen g'a kanma) , a xirinden jokkindi katta Alla yi, silaamaaxun sariyanun yanqayen xa da me batu a noxon di fonne fonne, a da joppa a ga i Faarun do bataaxun xeyini Katta xabilan yinmankon do tunkanyugun ŋa, a g'i xilli katta silaamaaxun ŋa, a ga xirindi ku beenu yogo yan ɲi: ruumu tunkanyugo, do furusu tunkanyugo, do misira tunkanyugo.

Madiina noxon di, kiyen nooron bonne sarefin ɲaŋi, soron xusa kanu, ken gemu Annabi(kisiyen do neemen g'a kanma) dibakke Ibiraahima kara (faati) koota yi, soron ti: kiye ke nooron bono Ibiraahima kallen ya da, Annabi jaabi (kisiyen do neemen g'a kanma):

(إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَا يَكْسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ، وَلَا لِحَيَاتِهِ، وَلَكِنَّهُمَا مِنْ آيَاتِ اللهِ

يُخَوِّفُ اللهُ بِهِمَا عِبَادَهُ).

(An na tu kiyen do xason ŋa, i filli nooron nta bonno sere su kallen da, ma a bireyen da, xa ganta kuŋa, i filli na gelli Alla kaawaafiinun ya, Alla ga I komon kanundini t'i filli ya)[1],

Annabi(kisiyen do neemen g'a kanma) gan ɲi gaarante xirindaana ya su, gansinŋa a ɲi jewono katta soron kanunden ŋa t'i gaarakonnen ŋa, a na ti: kiye faayi de, a nooron bono in renme ke ya kallen da, kammoxo sere be xan w'in gaarandini.

Xeyifaaren ŋa (kisiyen do neemen g'a kanma) a kaman d'a faranfarondi ti jikku tinmanton ya yi, Alla d'a maxankutu ti I daalen ŋa:

﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ۝٤﴾

(Mahanmadu anken ŋa, an wa jikku ya kanma a xoore ga ni)

[Xaliben soora:4],

A xusa ŋa maxankutunte ya ti jikku sire su ya, xo tonŋu do xalasiye do saagoye a do teleŋoyen do xannun maxafakke hari a d'i xonnen naxa, do fonnansiraaxu a wa sadaxinden xanna korinton do misigiinon do fundunbaarun do lafinto danŋa, do nan Saanamaxangillaaxu i kandanden maxa, do nan hinn'i ya, do na dumaxayanqand'i danŋa, ma hari

[1] Musilimu sahiihu (901)

sere mukken ɲi riini na Faaren mundu(kisiyen do neemen g'a kanma)  A n'a sayibanun(Alla duŋe bakk'i maxa) tirindi a yi, na faaren toxo i naxa, xa a nt'a tuunu, a na ti: ko ni Muhanmadu ya a xa di?

A birantaaxu ɲa tinmantaaxun do wurugiyen taagumanse ya a su gollijanlenmaaxun di: xanan do xonne, marentinten do fo laate, xirisen do lemine, yugon do yaxare, fonmuumen do kanpinte.

Bire be Alla ga da diinan tinmandi a danŋa, Faare -kisiyen do neeman g'a maxa- a ga da faarannaaxun kiɲandi kiɲandinde fataama, a faati n'a wuyun toxo tandume do siino sikki (63) ya, tannaxaten (40) siinen dangi nabinyinmaaxun kaane, do tanpillen do siinon sikki (23) nabinyinme do xeyifaare ya.

I firindi - kisiyen do neeman g'a kanma- Annabinyinmen debe (madiina) ya yi, a ma naabure toxo, xeye xa fe, ganta ti a baxalli xulle ke be ga ɲi sette a yi, a do ŋuŋe be a ga da ken ɲa sadaxa yi killen renmun da.[1]

Soro beenu ga silaamaaxu n'a tonŋundi n'a batu, kun jaaten ɲi tagefo gabe ya yi, fo be gan fuŋu kame wujune ya ken yan da sareyen hiijun hiiji kafin'a yi, ken ɲa saado a ga  faatini xasu sikki (3) me ya, a me wa di ke wa kappa a diinan tangeyen do a sanqiyen gundonun ŋa, abaatu a sayibanu ku beenu a ga d'i

[1] Buxaari sahiihu (4461) 15/6.

mara silaamaaxun jikkunun do a taaxaadun kanma, i ɲa gelli kappanlen sirun ya yi teleŋoye di do dunanballe do kaariye do xannun maxafakke di, a do nan kinindi ke diina xoore ke yi i toŋondi t'a yi.

A sayibanu -Alla ga na duŋe bakk'i kafumanton maxa- beenu ga ɲi i gan xooranta toŋondiye do tuwaaxu di, do golle do xalasiye di, do tonŋunde do kininde do saagoye do fonnansiraaxu di, kun ɲi: Abu Bakkari tonŋunte ya, do Xattaabi renme Umaru, do Affaana renme Wusumaana, do Aba taalibi renme Ali, Alla ga na duŋe bakk'i maxa, i kun wa kappa sere fano beenu ga toŋondi ti a yi n'a tonŋundi, i yan ɲa a fallamaxasooxaanon xa yi, ku beenu ga da diinan bandeerin tinŋa a falle, Annabinyinmaaxun maxakutonun fo wo fo ma ɲaŋ'i da, a ma i xerexere xa ti fo ya na sayibanun kuttun toxo, Alla ga na duŋe bakk'i maxa.

Alla da a kitaaben tanga a do ke be ga ri, n'a sunnan tanga, do a birantaaxu (siira) do a digaamun do a gollu, ti xanne be a ga sefe ti a yi, birantaaxu ma tange-biradangan (tarixu) muuman di- xo a birantaaxu ke ga tange moxon be(kisiyen do neeman g'a kanma), ken wara a tange, kan moxo ni a ga ɲi xenqene, a ga ɲi yigene, a ga ɲi minni, a ga ɲi soyini?

Kan moxo ni a ga ɲi a kadunkon gollijɲanlenmaaxunu a kan noxon di?

A moxonun su tanganten safanten ya ni a birantaaxun (siira) di, aken ŋa, Fataganke ya ni, Faare ya ni Kamaanaaxun xerexerefiinun fo wo fo su nt'a danŋa, a nta marandini du da nafa do toora su ya.

## 4- A faarannaaxu

Alla da Muhanmadu xeyi (neeman do kisiyen g'a kanma) fon falle fillankappen do kaafiraaxun do sakuntaaxun ga da ŋuɲen tattun loogo, sere ma ɲi kitene ŋuɲan xotte ke yaaxen kanma ke be ga Alla baane batta, ganta ti kitaabe dunkon sara kuttu jaatento, Alla xusa da I faare Muhanmadu (neeman do kisiyen g'a kanma) xeyi; Annabinyinmun do Faarun tinmandaana ya, A d'a xeyi ti kandeyen do tonŋun diinan ya tagefoonun danmon da, kuudo a n'a bangandi diinan su kanma, do kuudo a na soron bagandi bakka munon do kaafiraaxun do sakuntaaxun bitan binnun di, katta Alla baanaaxunden do toŋondiyen nooron ŋa, a faarannaaxu ke ni Annabiyin saamanton(neeman do kisiyen g'i kanma) faarannaaxunun tinmandaanan ya yi.

A xirindi katta fo wo fo su ya, Annabinyinmun do Faarun ga xirindi katta ken ŋa (neeman do kisiyen g'i kanma): Nuuhu do Ibiraahima do Muusa do Suleyimaanu do Dawuda do Isa- gelli toŋondiye nan ti Alla ya ni Tagekamaanen ŋa, Tagandaana

warijaxandaanan ŋa, Birandaana Karindaanan ŋa, Tunkanun Tunkan ŋa, A ken ya ni Firanyillandaanan ŋa, A ya ni Tunka moxomoxonta Hinnaanan ŋa, do nan ti Alla ya ni fo wo fo su Tagandaanan ŋa kiteyen di, o ga fo be walla do o ga nta fo be walla, fo wo fo ya ga feti Alla ya ken ni tagefo ya gelli A tagefoonu yogo ya.

Xo moxon be, a ga xirindi katta Alla baane batuyen ŋa, do na A tana su batuyen toxo non ŋa, a da bangandi-bangandinde xenpa- nan ti Alla ya baane ya yi kappalenma teyi A betiye di m'A marande di m'A takande di m'A fiinudeberinde di, a da bangandi nan ti Alla ya (A n Senonta) ma fo saara fo ma A saara, duxansi ma ɲaŋ'A danŋa, A nta yanqana tagefo su di, A nta nataleganka axunu a di xa.

A xirindi katta nan toŋondi ti Allan kiitabun ŋa, xo Berehima do Mussa kitaabu(kisiyen g'i kanma) do tawuraata do jabuura do linjiila, xo moxon be a ga xirindi katta nan toŋondi ti faarun su ya (kisiyen g'i kanma), a da Annabiyin baane gaarandinden jaate Kaafiraaxun ya ti Annabiyinmun su ya.

A da soron su nimisiwasa ti Alla hinneyen ŋa, do nan ti Alla ya ni Kamaane ke be biisini i waseyen ŋa duna, nan ti Alla ya ni Tagekamaanen ŋa Hinnaana ga ni, A ya baane ya na tagefoonun koroosini xiyaama koota bire be A ga n'i wulli bakk'i

xaburanun di, na muuminun tugana i gollun sirun kanma ti i men baraaju tanmi (10) ya, do fo burun kanma ti i men yangon baane (1), neema siginten wa i da laaxara, i be xan da kaafiraaxu na gollu burun golli a w'i muson kitta duna do laaxara di.

Faare Mahanmadu ya (neeman do kisiyen g'a kanma) a faarannaaxu ke noxon di, a ma i xabilan wurugi, a deben do a yinme xa fe, ken wara, Annabinyinmun ya toxonun nan koŋi Xuraana dare ke di siri diinta a toxon ŋa xo Nuuha do Ibraahima dı Muusa do İsa kisiyen g'i kanma, a saaxa toxon ma koŋi Xuraana di, a kagumun toxonun xa fe, Muusa ma toxon koŋi Xuraana di ta gabe ya, Mariyamu (kisiyen g'a kanma) xa finkoŋi tanjikke do taanu karagi (35) ya.

Faare Mahanmadu ya (neeman do kisiyen g'a kanma) kisinte ni bakka fo wo fo ya ga sariyan do haqilen do tagemoxon sooxini, ma jikku siren ya ga balla a yi; baawo Annabinyinmun ŋa (kisiyen g'i kanma) kisinto ya ni fon di ke be i g'a kiŋandini bakka Alla yi, baawo xadi- likkintayenmun ya ni ti Alla ŋaamarixannun kiŋandinden ŋa katta A komon ŋa, Annabinyinmun ŋa Tagekamaanaaxun do Batikaamaanaaxun xerexerefiinun fo wo fo su nta i danŋa; ken wara, fatagankon ya ni xo fatagankon kuttun moxo, Alla ga I faarannaaxunun xeyini katt'i ya.

A wa gelli daliilun fo xoren ŋa, (ke be ga koyini) nan ti faare Muhanmadu faarannaaxu ya(neeman do kisiyen g'a kanma) wahayun ya nan giri Alla ya, (ken ni ya) nan ti a kitanten ya ni-ma lenki koota ke-xo a ga ɲi moxo be a birantaaxun di, miliyaari silaami xa w'a batta, i w'a sariyan wajabintafiinun dunkarana, xo salle do jakka do suume do hiijun do ken tana, a ga feti ti yillande do faraaxunde ya.

## 5- A nabinyinmaaxun kaawaafiinu do a taagumansu do a kandefiinu(daliilunu)

Alla na I Annabinyinmun yidana ti kaawaafiinun ya ku beenu ga i nabinyinmaaxun koyini, A wa kaaɲandi daliilunun do daliilun sigindin'i da ku beenu ga seedene t'i faarannaaxun ŋa, abaatu Alla kaawaafiinun kini nabinyinme su ya ku beenu ga wasene haadamarenmun toŋondiyen danŋa, kaawaafiinun fo xooro beenu ga kini Annabinyinmun ŋa, (kun ni) o nabinyinme Muhanmadu (neeman do kisiyen g'a kanma) kaawaafiinun ya, baawo Alla da Xuraana daren kin'a yi, aken ya ni kaawafi toxonten ŋa Annabinyinmun kaawaafiinun di ma sikken koota, xo moxon be Alla ga d'a yida ti kaaɲandifi xooron ŋa, faare Muhanmadu (neeman do kisiyen g'a kanma) kaaɲandifiinun ŋa, i gabon ya ni, i yogonu faayi:

Bitamawaareye (Wurudun terende do

kanmudun segeye) do xason booxeye, do kanmen texeye tan jaatu, fon falle a ga da i kaman xiri kuudo A na soron xumaari, i kankooron falle .

Do yiganden do ji roxonnaanen gabondinden ŋa, sara gabon ga yigene ma i ga minni bakk'a di.

Do a xibaarinde ti fi manariganka danginton ŋa, ku beenu sere su ga ma demu n'i fatanfansiyun tu, (ken wa ɲaana) ti Alla xibaarinden ya yi a danŋa, xo Annabinyinmu(kisiyen g'i kanma) do i soron xiisanu, do gidinkappe dunkonun xiisa.

Do a xibaarinde ti fi manariganka rinton ŋa, ku beenu ga ma ɲaŋi fina, (ken wa ɲaana) Alla xibaarinden ya yi a danŋa, xo yinben xibaaren ŋa, ke be ga bakka hijaaji ŋuŋen sere d'a wari ke be ga ɲi saame, do soron giilondinde taganden di

Do Alla ga d'a wasa n'a tanga soron ŋa.

A do a ɲiinanun tonŋuntaaxu a sayibanun danŋa, xo a jaabi i danŋa:

(لَتُفْتَحَنَّ عَلَيْكُمْ فَارِسُ وَالرُّومُ، وَلَتُنْفَقَنَّ كُنُوزَهُمَا فِي سَبِيلِ اللهِ).

(ma faarisi do ruumu ga ri maxawase xa danŋa, m'i filli laxanloxonnaaburun ga ri nafaxe Alla killen di).

Do Alla yidande a da ti Malikiyanun ŋa.

Do Annabinyinmu(neeman do kisiyen g'i kanma) i nimisiwasande i soron danŋa ti faare Muhanmadu (neeman do kisiyen g'a kanma)

nabinyinmaaxun ŋa, beenu ga nimisiwasandi ti a yi i yogo ya ni: Muusa do Dawuda do Suleyimaanu do Isa do i tanan ŋa gelli banisirayila Annabinyinmun ŋa (neeman do kisiyen g'i kanma).

(Alla d'a yida) ti haqilen daliilun xa ya, do taali katunto beenu kiili kisinton ga duŋen'i danŋa.[1]

Ku kaawaafiinu do ku daliilunu do ku haqilan taalinu beenu faayi, i sanqinton ya na Xuraana daren do Annabi sunnan di, a kaawaafiinun nan gaba jaatende da, Ben da xanu nan sig'i kanma, a nan saage katta Xuraana daren do Annabi sunnan do a biradangan (siira) kitaabun ŋa, xibaari danqanaaxunten wa di ku kaawaafiinu kanma.

Ku kaawafi xooro kundu, i ga ntaxa ɲaŋi, gansinŋa faaren gajalenmu (gelli xuresi kaafirinun do yahuudiyanun do annasaaranun) beenu ga ɲi araabun dunden di, i da waxati feesenten kita; kudo n'a gaarandi do na soron gongo bakk'a yi.

Xuraana daren ŋa, a ya ni kitaabe be, Alla ga d'a qeyi katta faare Muhanmadu ya -neeman do kisiyen g'a kanma- , Tagefoonun Kaman daalen ya ni, Alla da soron do jinnanun kaaŋa nan ti i nan ri t'a me ya ma ti soora yi gell'a men ŋa, harisa kaaŋande ke wa

[1] Xo Alla Kallanken daalen ŋa: (Ee soro, i da taalin katu, xa d'a terinka, yenmu ku beenu ga Alla tanan xilli, i ra nta silime tagana, har'i ga na me kafu a danŋa, silime ken da fo boosi i ya, i ra nta ragan'a yi, muurundaanan do muurifon su lanpu) [hiijun soora: 73]

ta di ma lenki koota ke, Xuraana daren ŋa a wa tirindindu xoora gabo jaabini, soron miliyon jaatun ga laasame kun di, Xuraana daren ŋa-xadi- a tanganten ya ni ma lenki ti araabin xanne be a ga yanq'a di, xotti baane ma bag'a yi, a safanten sanqinten ya ni, kitaabi dare kaaŋandan ya ni, a ya ni kitaabun fo xoore be ga ri katta soron ŋa, a n xawa ti xaranŋen ŋa ma n'a wure xannadiyanten xara, a xaranŋen ga na sere be firi do nan toŋondi ti a yi, abaatu xeerin su d'a firi,

Xo moxo be, faare Muhanmadu -neeman do kisiyen g'a kanma- a sunnan do a kandeyen do a biradangan ŋa, i tanganton ya ni, i gananton ya ni nan bogu fillandaana saxiiranton tokkinton maxa, i safanton ya ni ti araabin xanne be faare Muhanmadu ga sefe ti a yi -neeman do kisiyen g'a kanma- an tiini xo a birene o naxa, i xannadiyanton ya ni katta xannun fo gabe ya, Xuraana daren do faare -neeman do kisiyen g'a kanma- sunnan ŋa, i filli baane ya ni silaamaaxun kiitun do a sariyanun saageran (wutiran ) ŋa.

## 6- Sariya be, faare Muhanmadu do a ga ri -neeman do kisiyen g'a kanma-

Sariya be faare Muhanmadu -neeman do kisiyen g'a kanma- do a ga ri, ken ni silaamaaxun Sariyan ya, a ya ni Allan sariyanun do Allan faarannaaxunun tinmaadaadon ŋa, a lasilinun di, a do Annabiyin

saamanton sariyanun su yan baana, har'i ga na me sooxi i ɲanmoxonun di.

Tinmantaaxun sariyan ya ni, a siren ni bire do noqu su danŋa, soron diinan do dunan siroyen w'a di, batiyun su kafumandaanan ni ku beenu wajabini komon kanma tagefoonun kama Alla da, xo sallen do jakka, a wa naabure do kotokotaado do kafo do marande do kure do taaxen gollinanlenmaaxunun bangandi i danŋa, fo daganten do fo kabante, do ken tana be soron dunan do i laaxaran ga ken mundunu.

Ke sariya wa soron diinanun do i foron do i danbun do i naaburun do i kiilun do i bonsonŋun tangana, fasanŋuntafi do siroyen kafumandaana ya ni, gongondaana ya ni bakka loxosontafi do toorofi su ya, a wa xirindini katta haadamarenmen dorontaaxun ŋa, do naxadugankaaxun do teleŋoyen ŋa, do xalasiyen do sennaaxun ŋa, do sirondinden do xanuyen ŋa, do na xeerin xanu soron da, do na foron tanga, do na faabankaanun kisi, (a da haraamu) na soron kanundi gaaren kanma, faare Muhanmadu -neeman do kisiyen g'a kanma- a ɲi a ga xenperandangiyen do bonondinden gajanŋa, do gaarun do xiidimoxo buren do annasaaran moodaaxu(nan du kutu bakka duna hooho di, nan jonkoye katta batiyen baane yi), i noonun do i giyanun moxon ma su

Faare Mahanmadu ya -neeman do kisiyen g'a

kanma- a da bangandi nan ti Alla da seren doro -yigo do yaxare- n'a haqun tinmanton tang'a da, A d'a ɲa tirindindiyenme ya a sugandindun do a gollun do a yillankuppeyun kuttun danŋa, A da golle su likken yindi a yi ken g'a yinme toorono ma a g'a tananun toorono, A da yigon do yaxaren ɲekkondi toŋondiyen do tirindindiyenmaaxun di, do muson do baraaje, ke sariya wa xatayi xerexerente ɲaana do yaxaren ŋa, saaxe do yaqe ya, renyaxare do gidanyaxare ya.

Sariya ke be, faare Muhanmadu -neeman do kisiyen g'a kanma- do a ga ri, a ri ti haqilen tanganden ya, do na fo wo fo haraamu ken g'a bonondini xo xonji minne, silaamaaxun ŋa a da diinan jaate nooro ya yi, a ga haqilen killen xurandin'a da, kuudo seren na Alla batu sondon wallen do tuwaaxun kanma, silaamaaxun sariyan da haqilen finsaanen wurugi, n'a ɲa likkintayenmun jongaadon ŋa, n'a xanmaxawasa bakka gaarun do fillankafifiinun ŋa.

Silaamaaxun sariyan ŋa, a wa tuwaaxu kendenten dorono, a wa cuyindini katta tuwaaxun jagande be duuraaxunten ga ni bakka yonkin liŋun ŋa, a wa xirindini katta faayinden do sinmeyen ŋa yonkin di, do taganden di, tuwaaxun jaganden battu kendenton ŋa, i do fo nta me sooxini ke be faaren do a ga ri -neeman do kisiyen g'a kanma- .

Seran danbi xerexerente jagande nta sariya ke di na danbe toxo, ma na soro fasu soro ya, ayi ken wara, a su ɲekkonten ya ni a kiitun noxon di; na toxo ti soron su yan baana i lasilin di, fasanŋuntaaxu nta danbe da danbe kanma, a nta soro xa da soro kanma, ganta ti Allan kanne, faare Muhanmadu -neeman do kisiyen g'a kanma- xibaarindi, nan ti saarefo su ga di, a saarene tagemoxon sire ya kanma, sere su nta saarene yangonte ya, ma tanan yangon xeyaana ya.

Silaamaaxun sariyan di, Alla da durasaagen(tuubu) sariyandi, a ya ni: seren na durasaaga katta i kaman ŋa do na junuubun ɲanŋen wara, Silaamaaxun wa i kaane junuubunun xenundini, tuubun xa wa i kaane junuubunun buruxana, Kenkuŋa lafi nta xiireyen nan ɲaŋi ti seren juumeyun ŋa soron jon di, bawo silaamaaxun di seren do Alla naxan tokkinten ya ni, a ma jare sere su nan ɲa naxaduganke ya an do Alla naxa, silaamaaxun wa kabana o na soron ɲa Batifoonu ya, ma Alla kappanlenmo ya A Tagekamaanaaxun do A Batikaamaanaaxun di.

Sariya be, faare Muhanmadu -neeman do kisiyen g'a kanma- do a ga ri, Sariya saamante su girindindaana ya ni, na toxo ti silaamaaxun sariya be faare Muhanmadu -neeman do kisiyen g'a kanma- do a ga ri nan giri Alla yi, ken ya ni

sariyanun su fo lagaren ŋa ma sikken koota, tagefoonun danmon su ya fo ni; ken ya n sigi a ga d'i kaanankon girindi, xo moxo be sariya saamanto ku ga da me girindi, Alla ya -A n Senonta A n kallanka- A nta sariya ragana silaamaaxun sariyan ga fe, A n nta diina xa ragana silaamaaxun diinan ga fe, ke be faare Muhanmadu-neeman do kisiyen g'a kanma-do a ga ri, ben da silaamaaxun tanan ya raga batikille ya, a nta ragen'a danŋa, be xan da xanu na ke sariya kiitun fatanfunsiyun ya tu, a n'a mundu kitaabu saxiironto beenu ga silaamaaxun tuyindi.

An na tu silaamaaxun sariyan minnan(muurifo) ŋa- a wa xo Allan faarannaaxunun kafumanton minna- a ya ni: tonŋun diinan nan wurugi ti seren, a na xusa ŋa komo xalasinte ya tagefoonun kama Alla da, a n'a xanmaxawasa bakka soro ma yokke ma gaarun komaaxun ŋa.

An na tu silaamaaxun sariyan ŋa, fo sire ya ni bire do noqu su danŋa, fo xa nt'a noxon di ke be do haadamarenmen nafa kendenton ga me waalunu, baawo yanqafon ya ni nan giri Alla yi, Aken be ga soron lafin tu, soron xa lafinton ya na sariya ya a kendente ga ni a yinme di, a yogo ga nta yogo gurujana, hadamaaxun sirondindaana ga ni, sere ga nt'a dabarini, ken wara, a ga ŋaana ragefo ya Alla maxa, a ga soron kandana katta jomun do kandeyen killen ŋa, gell'i ga na kiiti t'a yi su, i fiinun na teleŋo,

i na kisi me tooŋanden ŋa.

## 7- A gajanlenmon sigira a fin di, do i seedeye a da

Sikka nta, nan ti gajanlenmo wa Annabiyinme su ya, i g'a xonno nan sig'a xirinden killen di, i ga soron koppana bakka toŋondini ti a yi, gajanlenma gabe ŋaŋi Alla Faare Mahanmadu da -neeman do kisiyen g'a kanma- a birantaaxun di, do a kallen falle, abaatu Alla d'a yida i su kafumanton kanma, abaatu i fo gabe seedeyen guuji -gannin do lenki- nan ti Annabiyinmen ya ni, nan ti a do Annabiyin saamanton xallen me yan ri neeman do kisiyen g'i kanma, nan ti xadi i wa tu nan ti a na tonŋun ya kanma, xa ganta kuŋa, kabandifi gabo ya na i fo gabe kabana toŋondini ti a yi, xo yinmankaaxun xanuye, ma nan kanu kafon ŋa, ma naaburen taŋaaaxu ken be a g'a kitta t'i sigiran ŋa.

Alla n nawaari, tagefoonun su Kama

❋❋❋

# الفهرس

Silaamaaxun Xeyifaare Muhanmadu (kisiyen do neemen g'a kanma ) ..... 2
Tuwaaxun sappa (kafo) be ga diinan fiinun yinmankaran maxa Alla ka horomanten do Annabi misiiden di ..... 1
1- A toxo, do a danbe, do debe be a ga teeri nan xooro A noxon di ..... 2
2- Kagun barikanten yaxu barikante ..... 3
3- Gundonfaarijeyen(wahayu) joppeye ..... 4
4- A faarannaaxu ..... 12
5- A nabinyinmaaxun kaawaafiinu do a taagumansu do a kandefiinu(daliilunu) ..... 15
6- Sariya be, faare Muhanmadu do a ga ri -neeman do kisiyen g'a kanma- ..... 18
7- A gajanlenmon sigira a fin di, do i seedeye a da ..... 23

❋❋❋

حرمين

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

# رسالة الحرمين

# Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and the Prophet's Mosque in languages.

978-603-517-147-2